

Beleidsplan 2020 – 2025 van de Protestantse Gemeente Lekkum, Miedum, Snakkerbuorren en Blitsaerd.

I. Beschrijving van de gemeente

a. Leden, gastleden, vrienden, incidenteel betrokkenen

We zijn een kleine gemeente. Dat betekent: een plek waar je gezien en gekend wordt. Ongezien komen en gaan is er niet bij. Dat heeft zeer positieve kanten. Aan de andere kant kan het de drempel verhogen.

De gemeente omvat het dorp Lekkum, de buurtschappen Miedum en Snakkerbuorren, en de nieuwbouwwijk Blitsaerd van de stad Leeuwarden. Daarnaast zijn er ook een aantal leden, gastleden en vrienden van de gemeente die uit andere wijken van de stad Leeuwarden komen.

Volgens de gegevens van de landelijke ledenadministratie van de PKN telde onze gemeente eind 2019 96 geregistreerden, waarvan 41 belijdende leden. De overigen zijn doopleden of vrienden. We hebben een vaste kern, bestaande uit zo'n 26 mensen. Daarvan komen er 14 van binnen het gebied van de gemeente en 12 van daarbuiten. Daaronder 4 tieners en 7 twintigers, de anderen zijn boven de 40.

Naast deze vaste kern is er ook een groep van circa 12 personen die incidenteel aan bepaalde activiteiten meedoet.

Een derde groep zie je één of twee keer per jaar en dan bij kerkelijke hoogtijdagen of activiteiten die we voor het hele dorp organiseren, zoals de avond voor alle zielen op 1 november of de Cecilia-avond op of rond de naamdag van Sint Cecilia, de patroonheilige van onze kerk.

b. Visie

Allereerst zijn we als kerk onderdeel van de wereld, even goed en even slecht als iedereen. Anderzijds is de kerk de plek waar we Gods verbondenheid met de wereld en de mensen vieren en onderhouden en de Bijbelse verhalen horen als een hoopvolle tegenstem. Vanuit de concrete context waarbinnen we als kerkelijke gemeente leven proberen we in alles wat we doen, af te stemmen op de Bijbelse verhalen en op te pakken wat van daaruit aan verantwoordelijkheid voor ons oplicht. Concreet betekent dat: kerk met en voor het dorp proberen te zijn.

1828 en werd gebouwd door de gebroeders Van Dam uit Leeuwarden. Het heeft één klavier en aangehangen pedaal.

Het monumentale ijzeren hek bij de ingang van het kerkhof is van rond 1900. Er zijn symbolen van dood en vergankelijkheid te zien: uilen, gevleugelde zandlopers, zeisen en naar beneden gerichte flambouwen. Ook de ouroboros is er tweemaal in verwerkt: de slang die zichzelf in de staart bijt en die het symbool van de eeuwigheid is.

Het kerkgebouw is rijksmonument, het hek om het kerkhof een gemeentelijk monument. Naast deze twee monumenten is onze gemeente de eigenaar van de toren van Miedum (rijksmonument) met erbij gelegen kerkhof en van het drenkelingkerkhof (gemeentelijk monument) te Snakkerbuorren.

d. Kerk van en met het dorp

Al zijn we als gemeente een kleine minderheid, iedereen in het dorp heeft een emotionele band met het kerkgebouw. We proberen daarbij aan te sluiten door kerk met en voor het dorp te zijn. Voorbeelden van activiteiten die daarbij passen zijn:

1. in plaats van een eigen kerkblad hebben we 3 à 4 vaste pagina's in het dorpsblad 'De Kobbeflecht'. Zo blijft het hele dorp op de hoogte van wat we in en rond de kerk doen. Vast onderdeel is een column van één van de predikanten waarin actuele levensbeschouwelijke vragen aan de orde gesteld worden, geschreven voor een breed publiek;
2. een jaarlijkse gezamenlijke activiteit met de school;
3. de viering van de naamdag van Sint Cecilia met koor en musici uit het dorp;
4. de herdenking van alle overledenen in ons dorpen op de avond voor alle zielen;
5. het weekendcafé mede georganiseerd door één van onze diakenen;
6. het gelegenheidskoor op kerstavond en bij de paascyclus waaraan ook andere dorpsgenoten dan kerkleden meedoen;

c. Kerkgebouw

De kerk dateert van 1778 en verving een Middeleeuwse kerk gewijd aan de Sint Cecilia, patrones van de musici. Een gedenksteen boven de ingang herinnert aan de eerste steenlegging door Hein Blok. De oude zadeldactoren die erbij hoorde liet men aanvankelijk staan, maar werd in 1896 alsnog vervangen door een nieuwe met een ingesnoerde spits. De twee klokken (van 1512 en 1548) uit de neergehaalde toren, van de beroemde klokkengieters gebroeders Van der Wou en zonen, werden hergebruikt. Van de negentiende-eeuwse inrichting zijn een overhuifde herenbank en de preekstoel uit 1778 bewaard gebleven. In de vloer een dertiental oude grafstenen en een middeleeuws sarcofaagdeksel van rode Bremer zandsteen. Het orgel is van

7. het vertonen van films die ertoe doen;
8. het bezorgen van een attentie voor zieken en ouderen rond kerst en pasen;
9. en last but not least door als kerk een plek te zijn waar mensen stilte vinden en een luisterend oor.

e. Kerkdiensten

Gezien het feit dat we een kleine groep zijn en mensen in het weekend geregeld ook andere dingen te doen hebben is er één keer in de twee weken dienst. Tijdens de zomermaanden juli en augustus zijn er geen diensten.

f. Jongerengespreksgroepen

Voor jongeren blijkt gesprek een beter medium om de wereld van het geloof te verkennen en daarbinnen hun eigen plek te vinden dan de traditionele kerkdienst. Er zijn twee jongerengroepen die één keer per maand op zondag rond lunchtijd bij elkaar komen: één van 17 – 20 jarigen en één van 20-plussers. Uitgangspunt van gesprek is steeds het Bijbelgedeelte dat ook in de eredienst van die zondag of de zondag daarvoor centraal staat.

g. Pastoraat

Pastoraat is voor ons een vorm van dienst aan de samenleving. Het is belangeloos luisteren naar het verhaal van de ander, in het vertrouwen dat dit die ander helpt om grip op zijn of haar bestaan te houden of opnieuw te krijgen. Vandaar dat we onze pastorale zorg ook aanbieden aan mensen buiten de kring van eigen gemeenteleden. De verantwoordelijkheid voor het pastoraat berust bij de pastorale ouderling(en) en de predikant.

h. Diaconaat

In ons diaconaat proberen we elkaar en anderen betrokken te houden op de directe noden en zorgen van mensen in onze directe omgeving en ook de onderlinge betrokkenheid te verstevigen. In de opsomming van activiteiten onder 'kerk van en met het dorp' hebben we daar een aantal voorbeelden gegeven. De verantwoordelijkheid voor de vormgeving en organisatie het diaconaat berust bij de beide diakenen. Wat inkomsten betreft is de diaconie vooral afhankelijk van de bijdragen van gemeenteleden. Daarnaast is er een klein bedrag aan rente – inkomsten uit het vermogen van de diaconie.

i. Financiën

Financiële basis van de gemeente vormen de landerijen die we bezitten en het kapitaal op diverse spaarrekeningen, beide verkregen dankzij donaties en legaten uit vroeger tijden. Daarnaast komt er van de vaste kern jaarlijks een behoorlijk bedrag aan kerkelijke bijdragen binnen.

j. Kerkenraad

De kerkenraad bestaat uit:

- twee ouderlingen: één pastorale ouderling en een ouderling-scriba;
- twee diakenen, bijgestaan door één diaconaal rentmeester;
- twee ouderling-kerkrentmeesters die samen met twee kerkrentmeesters buiten de kerkenraad het college van kerkrentmeesters vormen;
- de predikant.

k. Predikant

Onze gemeente heeft een predikant in dienst voor 0,3 fte. De predikant dient zich te herkennen in de beleidsvisie en die mee gestalte te geven. Dat vraagt om een open en creatief theoloog, die thuis is in de traditie en die traditie in een steeds wisselende context op een relevante manier ter sprake kan brengen.

l. Gemeenteberaad

Twee keer per jaar is er een gemeenteberaad waarop we als gemeente de manier waarop we gemeente zijn evalueren en het beleid voor de komende tijd bepalen.

m. Muziek

Muziek en zang nemen een belangrijke plek in ons gemeenteleven.

Op dit moment hebben twee heel goede amateur organisten/pianisten in dienst en voor de vespervieringen en het kerst- en paaskoor een goede amateurcantor.

n. Koster

Onze gemeente heeft een vaste koster in dienst voor 16 uur per week: 8 uur voor het kerkgebouw en 8 uur voor het beheer en het onderhoud van de begraafplaats.

Er is een kosterwoning beschikbaar die door de koster gehuurd wordt.

II. Beleidsvoornemens

a. Kerk van en voor het dorp

Uit onze visie volgt dat we kerk van en voor onze dorpen en de nieuwbouwwijk Blitsaerd willen blijven. Opgaan in een groter verband is daarom geen optie. Het zou het einde van de kerkelijke presentie in eigen dorp betekenen. Dit uitgangspunt sluit samenwerking met andere gemeentes niet uit. Sterker nog: als kleine gemeente kunnen we niet zonder. Maar wel met behoud van eigen karakter en eigen zelfstandigheid.

Zo kerk te zijn vraagt om regelmatig contact met organisaties als de school, dorpsbelang, het dorps huis en de dorps tuin van Snakkerbuorren om je samen te bezinnen wat je - elk vanuit zijn eigen inbreng - met elkaar zou kunnen doen *om het welzijn binnen onze dorpsgemeenschappen te dienen.*

b. Kerkdiensten

We hebben een aantal keren geëxperimenteerd met gespreksdiensten. De belangstelling daarvoor is goed en de waardering hoog. Ons voornemen is om één keer in de twee maanden een dienst houden waarin we naast deze vorm ook andere alternatieven vormen beproeven. Dat is één op de vier diensten. Al moet we daarvan niet verwachten dat jongeren op grond daarvan het gesprek als vorm om het geloof te verkennen en te ervaren zullen gaan inruilen voor de eredienst.

Naast dat alles houdt ook de traditionele kerkdienst met een goed verzorgde liturgie zijn waarde en betekenis, ook binnen een kleine gemeenschap als de onze, waar we soms met kleine groep van zo'n 10 à 12 mensen die eredienst vieren.

c. Gesprek

Gesprek en ontmoeting zijn een volwaardige manier van kerk-zijn.

Dat betekent dat de jongerengespreksgroepen en de geregelde groothuisbezoekontmoetingen hoog op de prioriteitenlijst moeten blijven.

Openheid is daarbij van groot belang, zodat ook mensen van buiten de eigen kring kunnen en durven aanschuiven.

d. Breed aanbod voor een breed publiek

Kerk-zijn omvat tal van aspecten:

luisteren, stil zijn, bezinning, zingen, ontmoeting, dienst aan de samenleving.

Ons streven is een zo breed mogelijke groep mensen de gelegenheid te bieden bij één of meerdere van deze mogelijkheden aan te haken.

Aan het kerst- en paaskoor kan ieder die van zingen houdt meedoen, net als aan de Cecilia-avond. De avond voor alle zielen biedt de gelegenheid rouw en verdriet met elkaar te delen en elkaar te helpen daarin je eigen weg te vinden. Wie graag de handen uit de mouwen steekt en wat doet voor anderen kan meedoen aan een actie voor de voedselbank.

Op de kerstmiddag voor ouderen die we samen met de ouderensoos organiseren schuiven ook heel veel mensen aan die je verder nooit in de kerk ziet.

Deze lijn willen we vasthouden. Dat vraagt niet alleen inzet om bestaande activiteiten voort te zetten maar ook om creativiteit om ze waar nodig te vervangen door of aan te vullen met nieuwe experimenten.

e. Financiën

Net als veel kerkelijke gemeentes die kapitaal hebben staan onze inkomsten onder druk door de lage rentestand. Sommige buurgemeentes beleggen een deel van hun kapitaal in een duurzaam beleggingsfonds. Het is zinvol te verkennen of dat ook voor onze gemeente perspectief biedt.

Verder zullen we niet moeten schromen om zowel op de kernleden als degenen die incidenteel aan activiteiten meedoen een beroep te doen om ook financieel bij te dragen.

Als laatste is van belang nog duidelijker in beeld te krijgen in hoeverre het dorp een band met het kerkgebouw heeft, en of dat mogelijkheden scheidt het dorp te betrekken bij het beheer en het onderhoud van het gebouw door het in een lokale stichting onder te brengen zoals bijvoorbeeld in buurgemeente Wyns. Ook voor de beide begraafplaatsen die wij in beheer hebben moet dat vervolgens onderzocht worden.

Wat de kerkelijke bijdragen betreft streven we ernaar op zijn minst het huidige niveau vast te houden.

f. Pastoraat

Pastoraat creëert door belangeloos te luisteren een plek waar mensen hun verhaal kwijt kunnen en zo grip op hun bestaan houden of weer krijgen. Dat heeft iedereen op zijn tijd nodig. Ook in de toekomst blijven we onze pastorale diensten – zowel van de predikant als van de pastorale ouderling – om niet aanbieden aan ieder die daar gebruik van wil maken, zowel binnen als buiten de gemeente.

g. Jeugdwerk

Beide jongerengespreksgroepen blijken voor jongeren tussen de 17 en de 30 een goede vorm te zijn om samen het kerkzijn te beleven. Deze vorm van gemeentewerk zullen we

daarom moeten koesteren en versterken.

Er is al enkele jaren geen zondagsschool meer. Voor deze vorm van jeugdwerk bleek binnen onze dorpen geen draagvlak meer te bestaan. We moeten dus op zoek naar andere vormen: Eén van de eerste mogelijkheden die we zullen onderzoeken is of we aansluitend bij de patroonheilige van onze kerk voor kinderen iets kunnen organiseren met muziek: b.v. een kinderkoor.

h. Bezoek nieuw ingekomenen

Nieuw ingekomenen ontvangen tot nu toe als welkomstgroet een bloemetje. We gaan daar een informatiepakket over onze gemeente aan toe voegen. Een paar weken daarna neemt dan één van de kerkenraadsleden contact op met betrokkenen.

i. Diaconaat

Onze diaconie beschikt over een klein vermogen van ruim € 30.000,- Dat levert op dit ogenblik een bescheiden bedrag aan rentebaten op. We willen die voornamelijk inzetten voor projecten in de eigen regio en gemeenteleden uitnodigen daar ook zelf een bijdrage aan te leveren; hetzij financieel, hetzij door zich als vrijwilliger daarvoor in te zetten.

j. Muziek

De patroonheilige van onze kerk, Sint Cecilia, is ook de beschermheilige van de musici. Muziek en zang nemen daarom in ons gemeentelven een centrale plek in.

Dat vraagt om een goed gekwalificeerde organist/pianist en een dito cantor.

Dat blijft een prioriteit en we reserveren daar ook in de toekomst de nodige financiële middelen voor.

k Predikant

Een kleine gemeenschap als de onze kan niet functioneren zonder een predikant die open staat naar zijn/haar omgeving, initiatief toont, creatief is en in staat is binding te organiseren. Handhaven van de 0,3 formatieplaats heeft daarom prioriteit.

l. Gemeenteberaad

Regelmatig gemeenteberaad is voor een kleine gemeenschap als de onze van groot belang. We moeten van elkaar weten wat ons bezighoudt en wat we als gemeente van elkaar verwachten. Vervolgens is het aan de kerkenraad om op basis daarvan het beleid te bepalen.

m. Beheer van gebouwen en goederen

Al onze gebouwen en goederen verkeren in een goede staat van onderhoud, op het monumentale hek aan de voorzijde van de begraafplaats na.

Voor kerk, kosterwoning en toren van Miedum is een onderhoudsplan en elk jaar blijven we het geld reserveren nodig om het uit te voeren.

Het hek is dringend aan restauratie toe. Dat kan uitsluitend met behulp van substantiële subsidies en forse bijdragen van fondsen. Die bij elkaar te brengen is één van de prioriteiten in de komende tijd.

n. Koster

De omvang van de begraafplaats en het feit dat de kerk ook regelmatig verhuurd wordt

vragen om een koster in vaste dienst. Het daarvoor bestaande aantal formatie-uren dient daarom ook in de toekomst gehandhaafd te blijven.